

VriendenLoterij en Het Concertgebouw

Het concert dat u vandaag bezoekt, is onderdeel van de VriendenLoterij ZomerConcerten; een divers programma, van klassiek tot pop en jazz, in een zomerse en informele sfeer.

Deelnemers van de VriendenLoterij krijgen met hun VIP-KAART 50% korting op concertkaarten voor alle VriendenLoterij ZomerConcerten.

Het Concertgebouw en de VriendenLoterij wensen u een geweldig ZomerConcert!

© EverlastCreative

npoklassiek.nl

Dat voel je

VRIENDENLOTERIJ ZOMERCONCERTEN

Woensdag 1 juli 2026
Grote Zaal 20.00 uur

Philzuid
Duncan Ward, dirigent
Alexandre Tharaud, piano

Francis Poulenc 1899-1963
Suite uit 'Les biches' (1923/39-40)
Rondeau: Largo - Allegro
Adagietto
Rag-Mazurka: Moderato - Allegro molto
Andantino
Final: Presto

George Gershwin 1898-1937
Rhapsody in Blue (1924)

PAUZE

Igor Stravinsky 1882-1971
Suite uit 'Petroesjka' (1910-11/1946-47)
Volksfeest in de carnavalsweek
Bij Petroesjka
Bij de Moor
Volksfeest in de carnavalsweek en de dood van Petroesjka

ntr:

Dit concert wordt rechtstreeks
uitgezonden in het *Avondconcert*
op NPO Klassiek.

ZomerConcerten.nl

Toelichting

‘Biches’ zijn hertjes, maar ook jongedames worden er in sommige kringen mee aangeduid. Francis Poulencs ballet gaat dan ook niet over een bos vol Bambi’s, maar over een groepje dartele meiden en jongens in een Parijse salon. Veel verder dan flirten over en weer komt het niet, maar er broeit voortdurend iets. Wat het extra spannend maakt, is dat de dames én de heren het ook onderling uitstekend met elkaar kunnen vinden. Ziedaar de vrije moraal van de jaren twintig, door Poulenc verklankt met elegante, bijna tuttige muziek – ‘maar’, zei hij, ‘de schaamteloze sfeer is duidelijk voor ieder die een dirty mind heeft’.

Muzikale caleidoscoop van Amerika
Tezelfdertijd, in Amerika, werd jazz razend populair – ook bij een wit publiek, al gold het voor hen als een guilty pleasure. Jazz werd toen nog als ‘lage muziek’ beschouwd, iets wat in ranzige nachtclubs thuishoorde. Met de *Rhapsody in Blue* bewees George Gershwin in 1924 dat jazz zich prima liet combineren met de chique smaak van klassiekemuziek liefhebbers. Hij was een briljant pianist en trakteeerde zichzelf dan ook op een swingende, virtuoze pianopartij. De *Rhapsody* was, aldus Gershwin, ‘een muzikale caleidoscoop van Amerika, van onze culturele diversiteit, onze ongeëvenaarde nationale energie en onze grootstedse gekte’. Bij de première in 1924 reageerde het Amerikaanse publiek onwennig: was dit amusementsmuziek of een serieus klassiek stuk? Maar in Europa maalde men daar niet om: daar was het meteen een daverend succes.

Russische volkskermis
Sprookjesballetten waren er rond 1900 genoeg, maar iets als *Petroesjka* had nog niemand ooit gemaakt. Hier liet de 28-jarige Stravinsky het Parijse publiek kennismaken met een kakelbonte Russische volkskermis. Het verhaal is gesitueerd op een Russische jaarmarkt. Een fluitsolo richt de aandacht op een poppenkraam, waarin de poppen ruzie krijgen. Petroesjka (Jan Klaassen) is verliefd op de Danseres (Katrijn), maar wordt beconcurrerd door de Moor. De eigenaar van de kraam moet machteloos toezien hoe hun gekibbel uit de hand loopt: de Moor steekt Petroesjka dood, maar diens geest keert aan het slot terug en lacht alle aanwezigen uit. De muziek had in 1911 een overdonderend effect. Men was gewend aan balletten met sierlijke lijnen en romantische melodieuze. Maar dit was iets totaal nieuws. De manier waarop Stravinsky het verhaal vertelt lijkt op zappen, of op hoe we tegenwoordig met Windows werken: je springt zonder overgang van het ene tafereel naar het andere, waardoor de chaos van het volksfeest heel realistisch wordt. Ook de ritmes verspringen voortdurend en soms hoor je twee muzikale ‘gebeurtenissen’ tegelijkertijd: een draaiorgeltje dat boven het lawaai uit klinkt, twee orkestjes die door elkaar heen spelen. Het effect van *Petroesjka* was enorm. Bijna alle latere componisten werden erdoor beïnvloed en zelfs experimentele popbands grepen erop terug.

Michiel Cleij

Biografie

Philzuid is sinds 2013 de grote muzikale verbinder in de zuidelijke Nederlandse provincies. Het orkest vat zijn taak zo ruim mogelijk op: het wijdt zich niet alleen aan gewone zaalconcerten, maar speelt ook op bijzondere locaties, tijdens activiteiten als Carnaval, bij films en in het kader van educatieve projecten. Het repertoire reikt van Bachs *Matthäus-Passion* tot wereldpremières van nieuwe composities. Vernieuwing en crossovers staan hoog in het vaandel. **Duncan Ward** is sinds 2021 chef-dirigent van Philzuid. Daarnaast is hij een internationaal veelgevraagd gastdirigent bij orkesten als het London Symphony Orchestra, het Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks, het Orchestre de Paris en het Finnish Radio Symphony Orchestra. Hij werkte recent bij onder meer de Metropolitan Opera, het Opernhaus Zürich, de Staatsoper Stuttgart en de Opéra National de Lyon. Zijn brede muzikale belangstelling resulteerde in samenwerkingen met gespecialiseerde ensembles, variërend van Les Siècles tot Ensemble Modern. Hij had de unieke kans om Indiase klassieke muziek te studeren bij Ravi Shankar. De Franse pianist **Alexandre Tharaud** studeerde bij grootheden als Claude Helffer en Nikita Magaloff. Zijn repertoire reikt van Bach tot hedendaags, wat resulteerde in een zeer gevarieerde discografie van meer dan 25 soloalbums. Tevens werkte hij samen met theatermakers, dansers en singer-songwriters. Door zijn veelzijdigheid en brede interesse wordt hij wereldwijd uitgenodigd voor concerten en muziekprojecten. Zijn Concertgebouwdebuut maakte hij in 2006.

Summary

Although Francis Poulenc’s ballet *Les biches* sounds like a ‘nice’ neo-classical piece on first hearing, its subject is the loose morals of the ‘roaring twenties’. It’s set in a Paris salon, where young women and some sailors are flirting and fondling (as are men with men, and women with women). Although there’s no explicit sex onstage, according to the composer it’s not hard to guess what’s going on behind the respectable façade. In *Rhapsody in Blue*, the American composer George Gershwin brings together two musical worlds which at the time were completely isolated from each other: the swinging jazz scene in New York’s Black community and the chic concert-hall classics whose audience was overwhelmingly white. Writing it was a smart move, as the piece became a worldwide hit. Igor Stravinsky was one of music’s greatest innovators. His 1911 ballet *Petrushka* caused a sensation. Lacking ballet’s usual graceful movements and romantic melodies, it was more a colourful collage of scenes from a rustic Russian village fair. The music depicts the public walking among the stalls, centring on a puppet theatre where a romantic drama erupts between three puppets: Petrushka, Ballerina and The Moor. Ultimately Petrushka is murdered by The Moor, but he returns at the end to mock everyone.

Translation: Anne Hodgkinson

En verder...

ONTDEK MEER

Op concertgebouw.nl/ontdek gaat een wereld voor u open. U vindt er video’s, interviews, verhalen, podcasts, concertregistraties en nog veel meer.

ZOMERCONCERTEN LIVE!

Geniet nog even na van het concert tijdens ZomerConcerten Live! Christiaan Kuyvenhoven gaat in de Spiegelzaal in gesprek met Duncan Ward (dirigent) en Alexandre Tharaud (piano). U bent van harte welkom.

CONCERTTIP

wo 29/07

20.00 uur
Grote Zaal

Rachmaninoffs Pianoconcert nr. 3 en Moesorgski’s Schilderijtentoonstelling

De jonge Duitse topdirigent Aurel Dawidiuk was de afgelopen twee jaar assistent-dirigent van Klaus Mäkelä bij het Concertgebouworkest. Hij leidt het Duitse Bundesjugendorchester in Moesorgski’s avontuurlijke *Schilderijtentoonstelling*. Solist in Rachmaninoffs geliefde en indrukwekkende *Derde pianoconcert* is de Georgische Rising Star Giorgi Gigashvili.